

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Pasvalio rajono savivaldybės tarybai

Pasvalio rajono savivaldybės administracijai

IŠVADA

DĖL PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKES PASKOLAS INVESTICINIAMS PROJEKTAMS FINANSUOTI

2021 m. birželio 8 d. Nr. AI–6
Pasvalys

TURINYS

IŽANGA	2
VERTINIMO APIMTIS IR METODAI	3
VERTINIMO REZULTATAI	4
1. Paskolos paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytą skolinimosi paskirtį.....	4
2. Paskolos neviršys Savivaldybės skolos limito.....	5
3. Savivaldybės 2021 metų grynojo skolinimosi limitas leidžia skolintis.....	6
4. Savivaldybės įsiskolinimo pokyčiai	6
VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ	7
AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ	7
IŠVADA	7

IŽANGA

Savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos ir skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir gražinimo terminas ne tais pačiais biudžetinais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti¹.

Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatyme² numatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija – sprendimų dėl paskolų priėmimas; šios paskolos naudojamos tik investicijų projektams finansuoti pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Savivaldybių skolinimosi limitai nustatomi kiekvienais metais Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu.

Savivaldybių skolos ir skolinimosi limitų taikymo tvarką reglamentuoja Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės³.

Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Pasvalio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas, rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės paskolų ėmimo⁴.

Vykdydama Vietos savivaldos įstatymo ir Tarnybos nuostatų⁵ reikalavimus, Tarnyba įvertino⁶ Savivaldybės galimybę imti ilgalaikes paskolas investiciniais projektams finansuoti.

Vertinamuoju ir vertinimo atlikimo laikotarpiu Savivaldybės administracijos direktoriumi dirba Povilas Balčiūnas. Savivaldybės skolų apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, kurio vedėja vertinamuoju ir vertinimo atlikimo metu dirba Dalė Petrėnienė.

Su išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto svetainėje www.pasvalys.lt

¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-40 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 1 p.

² Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 2 d. 28 p.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 3 p.

⁵ Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos nuostatų, patvirtintų Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014-04-30 sprendimu Nr. T1-74 (su vėlesniais pakeitimais) 12.3 p.

⁶ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2021 m. gegužės 24 d. raštas Nr. ARB-914 „Dėl išvados pateikimo“.

VERTINIMO APIMTIS IR METODAI

Vertinimo tikslas – išanalizuoti Savivaldybės galimybę prisiimti 607,4 tūkst. Eur ilgalaikį įsipareigojimą: paimti 576,8 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą iš AB Šiaulių bankas Pasvalio rajono savivaldybės nuosavybės teise valdomam pastatui modernizuoti pagal Savivaldybių pastatų fondo finansinę priemonę „Paskolos savivaldybių pastatų modernizavimui, finansuojamos iš Europos regioninės plėtros fondo“ ir 30,6 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą iš palankiausia pasiūlymą pateikusių komercinio banko investiciniam projektui „Pasvalio kultūros centro infrastruktūros modernizavimas“ finansuoti, neviršijant skolinimosi limitų bei pateikti išvadą Savivaldybės tarybai.

Vertinamas subjektas – Savivaldybės administracija, juridinio asmens kodas – 188753657, adresas – Vytauto Didžiojo a. 1, Pasvalys.

Vertinamas laikotarpis – 2021 metai, o investiciniai projektai – nuo projekto pradžios.

Vertinimo kriterijai. Skolinimosi teisėtumas vertinamas analizuojant atitiktį teisės aktams, reglamentuojantiems Savivaldybės skolinimąsi 2021 metais:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymui⁷;
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymui⁸;
- Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymui⁹;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoms Savivaldybių skolinimosi taisyklėms¹⁰;
- Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniam įstatymui¹¹.

Siekiant vertinimo tikslams gauti reikalingus įrodymus, atlikta:

- Savivaldybės veiklos, apskaitos, ataskaitų rengimo skolinių įsipareigojimų srityje vidaus kontrolės tyrimas;
- paskolų gavimo ir gražinimo ūkinių operacijų bei paskolų likučių tikrinimas;
- ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies tikrinimas;
- Savivaldybės skolos pokyčių analizė;
- projektų, kuriems imamos paskolos, finansavimo vertinimas.

Vertinimo metu buvo analizuojami duomenys, pateikti:

- Savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje, forma Nr. 3-sav;

⁷ Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-40 (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2019-12-17 Nr. XIII-2695 (su vėlesniais pakeitimais);

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 “Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹¹ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289.

- Savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje, forma Nr. 4;
- Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus Išdo buhalterinės apskaitos dokumentuose;
- investiciniame projekte „Pasvalio rajono savivaldybės administracinio pastato energinio efektyvumo didinimas“;
- investiciniame projekte „Pasvalio kultūros centro infrastruktūros modernizavimas“.

Investicinio projekto „Pasvalio kultūros centro infrastruktūros modernizavimas“ įgyvendinimo eiga ir jo finansavimas vertinamas analizuojant Pasvalio kultūros centro pateiktus duomenis.

Vertinimas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad analizuotose ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybė skolinasi laikydamasi teisės aktų reikalavimų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) skolinimosi ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Savivaldybės administracija ir Pasvalio kultūros centras yra atsakingi už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą. Rengiant šią išvadą buvo vadovaujamosi nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Vertinimo įrodymai gauti taikant dokumentų tikrinimo, skaičiavimo ir analitinės procedūras.

VERTINIMO REZULTATAI

1. Paskolos paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytą skolinimosi paskirtį

Savivaldybės administracijos pateiktais duomenimis:

- 576,8 tūkst. Eur ilgalaikė paskola bus naudojama investiciniam projektui „Pasvalio rajono savivaldybės administracinio pastato energinio efektyvumo didinimas“ (toliau – Investicinis projektas), kuriam Savivaldybės taryba yra pritarusi¹². Investicinio projekto daliniam finansavimui numatoma pasinaudoti lengvatine paskola pagal Savivaldybių pastatų fondo finansinę priemonę „Paskolos savivaldybių pastatų modernizavimui, finansuojamos iš Europos regioninės plėtros fondo“, kurios valdytojas yra AB „Šiaulių bankas“¹³.

¹² Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020-10-28 sprendimas Nr. T1-207 „Dėl pritarimo projektų rengimui pagal savivaldybių pastatų fondo finansinę priemonę“.

¹³ 2018 m. gegužės 18 d. su atrinktu finansinės priemonės valdytoju AB „Šiaulių bankas“ pasirašyta sutartis dėl SPF finansinės priemonės „Paskolos savivaldybių pastatų modernizavimui, finansuojamos iš Europos regioninės plėtros fondo“.

Investiciniame projekte numatytas paskolos išmokėjimo terminas – 2022 metai¹⁴. Bendra preliminari investicinio projekto vertė 623,0 tūkst. Eur. Projektą numatoma pradėti įgyvendinti 2021 metais.

- 30,6 tūkst. Eur ilgalaikė paskola iš palankiausią pasiūlymą pateikusių komercinio banko bus naudojama investiciniam projektui „Pasvalio kultūros centro infrastruktūros modernizavimas“ finansuoti. Bendra projekto vertė – 915,0 tūkst. Eur, iš jų: 732,0 tūkst. Eur – Europos Sąjungos investicijos, 183 tūkst. Eur – Savivaldybės biudžeto (tame tarpe ir paskolos) lėšos. Projektas pradėtas įgyvendinti 2020 metais ir numatomas užbaigti 2021 metais. Nuo projekto įgyvendinimo pradžios iki 2021 m. gegužės 31 d. panaudota 426,9 tūkst. Eur, iš jų: 330,0 tūkst. Eur Europos Sąjungos lėšų ir 96,9 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto lėšų. Planuojamas Savivaldybės biudžeto lėšų poreikis iki investicinio projekto užbaigimo – 53,1 tūkst. Eur.

Savivaldybės administracijos nurodyta planuojamų imti ilgalaikių paskolų naudojimo paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytas skolinimosi sąlygas – investicijų projektams finansuoti.

2. Paskolos neviršys Savivaldybės skolos limito

Lietuvos Respublikos Seimas patvirtino Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme (toliau – Įstatymas) savivaldybių skolos ir skolinimosi limitų dydžius 2021 metams¹⁵. Rodiklis, pagal kurį skaičiuojamas savivaldybių skolos limitas – Įstatymo 6 priede nurodytos prognozuojamos savivaldybės biudžeto pajamos – 15 864 tūkst. Eur (toliau – Skolinimosi rodiklis).

Savivaldybės skolos limitas, į kurią įskaitomi visi prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai gražinti kreditoriams lėšas pagal pasirašytas paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, yra 60 procentų Skolinimosi rodiklio, t. y. 9 518,4 tūkst. Eur.

Savivaldybės prisiimti skoliniai įsipareigojimai pagal visus įsipareigojamuosius dokumentus, įskaičiuojami į skolos limitą, 2021 m. gegužės 31 d. sudarė 2 567,2 tūkst. Eur, kas sudarė 16,2 procento Skolinimosi rodiklio (limitas 60 procentų).

Planuojama imti 607,4 tūkst. Eur paskolų suma investicijų projektams finansuoti Savivaldybės skolą padidintų iki 3 174,7 tūkst. Eur, t. y. iki 20,0 procentų Skolinimosi rodiklio ir tai neviršytų Savivaldybei nustatyto skolos limito.

¹⁴ Investicinis projektas „Pasvalio rajono savivaldybės administracinio pastato energinio efektyvumo didinimas“, 37 psl.

¹⁵ Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 str.

Savivaldybės skolos limitas leidžia Savivaldybei imti ilgalaikę 607,4 tūkst. Eur paskolą.

3. Savivaldybės 2021 metų grynojo skolinimosi limitas leidžia skolintis

Be papildomų apribojimų Savivaldybė 2021 metais gali skolintis tokią sumą, kiek planuoja įvykdyti įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus. Savivaldybės tarybos patvirtintame 2021 metų Savivaldybės biudžete numatyta gražinti 821,3 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų, iš jų 200 tūkst. Eur – paskola Finansų ministerijai, kuri į skolinimosi limitą neįskaičiuojama. Savivaldybės grynojo skolinimosi rodiklis – 621,3 tūkst. Eur.

Savivaldybės tarybai priėmus sprendimą imti 607,4 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą ir įvertinus tai, jog 2021 metais numatoma gražinti 621,3 tūkst. Eur paskolų, Savivaldybės grynasis skolinimasis bus neigiamas dydis ir nebus pažeistos Įstatyme nustatytos skolinimosi limitų nuostatos.

Savivaldybės 2021 metų grynojo metinio skolinimosi limitas leidžia Savivaldybei imti ilgalaikę 607,4 tūkst. Eur paskolą.

4. Savivaldybės įsiskolinimo pokyčiai

Įstatymas¹⁶ numato, kad Savivaldybės 2022 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2021 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms gražinti).

Savivaldybės įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) 2021 m. sausio 1 d. – 328,8 tūkst. Eur, 2021 m. balandžio 1 d. – 1 930,9 tūkst. Eur (iš jų 1 272,4 tūkst. Eur – neišmokėtas darbo užmokestis ir VSD įmokos už kovo mėn.).

Atkreipiame dėmesį į riziką, kad įsiskolinimui augant, Savivaldybė gali neužtikrinti 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnio 4 dalies reikalavimo.

¹⁶ ¹⁶ Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 str. 4 d.

VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ

Savivaldybės administracija yra atsakinga už pateiktų dokumentų ir duomenų tikrumą bei teisingumą. Atliekant vertinimą buvo vadovaujama nuostata, kad pateikti dokumentai ir duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už įstatymų, Vyriausybės ir Savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą; Savivaldybės vardu priimtų skolinių įsipareigojimų vykdymą, paimtų paskolų naudojimą teisės aktų nustatyta tvarka ir pagal paskirtį; savalaikį atsiskaitymą su darbuotojais, mokesčių administravimo įstaigomis, visų rūšių energijos ir kitų darbų, paslaugų bei prekių tiekėjais; programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą.

AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ

Mūsų tikslas yra, atlikus vertinimą, gauti pakankamą užtikrinimą ir pateikti išvadą Savivaldybės tarybai, kurioje išreiškiama nuomonė dėl Savivaldybės galimybės priimti ilgalaikius finansinius įsipareigojimus investiciniam projektui finansuoti.

Vertinimas atliktas taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog Savivaldybė skolindamasi nepažeis teisės aktais nustatytų skolinimosi limitų.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Pasvalio rajono savivaldybės interneto tinklapyje adresu: <http://www.pasvalys.lt/lt/struktura-ir-kontaktai/kontroles-ir-audito-tarnyba/42>. Šis apibūdinimas yra sudedamoji išvados dalis.

IŠVADA

Pasvalio rajono savivaldybės skolos ir gryojo skolinimosi limitai leidžia Savivaldybei 2021 metais priimti ilgalaikius finansinius 607,4 tūkst. Eur įsipareigojimus.

Savivaldybės administracijos nurodyta planuojamų ilgalaikių paskolų panaudojimo paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytas skolinimosi sąlygas – investicijų projektams finansuoti.